

ΚΕΝΤΡΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΤΣΙΜΙΣΚΗ & ΚΑΡΟΛΟΥ ΝΤΗΛ ΓΩΝΙΑ ΤΗΛ: 270727-222594

ΑΡΤΑΚΗΣ 12 - Κ. ΤΟΥΜΠΑ ΤΗΛ: 919113-949422

ΕΠΩΝΥΜΟ:.....

ΟΝΟΜΑ: .....

ΤΜΗΜΑ: .....

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: .....

**ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ Γ΄
ΛΥΚΕΙΟΥ
(15/2/2015)**

ΟΜΑΔΑ Α΄

A1

Να γράψετε το περιεχόμενο των παρακάτω όρων:

1. Οργανικός Νόμος (1900)
2. ΕΑΠ
3. Κοινωνιολογική Εταιρεία

Μονάδες 15

A2

Να σημειώσετε την ένδειξη Σ (σωστό) ή Λ (λάθος) δίπλα σε κάθε πρόταση. Σε περίπτωση λάθους να δοθεί η σωστή απάντηση.

1. Το ποσοστό των μη Ελλήνων Ορθοδόξων που ήταν 48% το 1920, έπεσε στο 12% το 1928.
2. Το ρεύμα που είχε ο Βενιζέλος φάνηκε στις επόμενες εκλογές του Φεβρουαρίου του 1912.
3. Οι Έλληνες της Μ. Ασίας από 20 μέχρι 45 επάνδρωσαν τα τάγματα εργασίας στον Α΄ Παγκόσμιο πόλεμο.
4. Η κρητική σημαία υψώθηκε στο φρούριο της Σούδας, ενώ η τουρκική διατηρήθηκε μόνο στο φρούριο του Φιρκά.
5. Μετά το 1932 στην οικονομία οι συναλλαγές καθορίζονταν από ελεύθερες οικονομικές συμφωνίες.

Μονάδες 10.

A3

Να καταγράψετε τα αίτια της μικρής απήχησης του εργατικού κινήματος στην Ελλάδα κατά το 19^ο αιώνα έως τη λήξη των Βαλκανικών πολέμων.

Μονάδες 10

A4

Να αναφέρετε το εκσυγχρονιστικό πρόγραμμα του Τρικούπη, τους λόγους της αποτυχίας του και τη στάση που κράτησαν τμήματα του ελληνικού λαού απέναντι στην εφαρμογή του μέχρι και την πτώχευση του 1893.

Μονάδες 15

ΟΜΑΔΑ Β'

B1

Με βάση τα παραθέματα που ακολουθούν και τις ιστορικές σας γνώσεις:

α) να εξηγήσετε τους στόχους που έθεσε ο Βενιζέλος σχετικά με τη διεύθυνση των ελληνοτουρκικών σχέσεων κατά τη διάρκεια της τελευταίας του πρωθυπουργίας.

Μονάδες 10

β) να καταγράψετε το περιεχόμενο των διπλωματικών εγγράφων που επισφράγισαν την ελληνοτουρκική προσέγγιση του 1930.

Μονάδες 5

γ) να αποτιμήσετε τις συμφωνίες αυτές από τη σκοπιά του Έλληνα πρωθυπουργού αλλά και των προσφύγων.

Μονάδες 10

Κείμενο 1:

Ο Ελ. Βενιζέλος δεν ανήκεν εις την κατηγορίαν των ανθρώπων που εδίσταζον να αναλάβουν ευθύνας. Άλλωστε, όταν η Ελλάς είχε βαστάσει το βάρος της Μικρασιατικής καταστροφής, όταν είχαν υποστή τόσας θυσίας εις άψυχον και έμψυχον υλικόν, ποίαν αξίαν ημπορούσαν να έχουν μερικά εκατοντάδες χιλιάδων λιρών, όταν δια της θυσίας αυτής επετυγχάνετο ένας ευρύτερος διακανονισμός των ελληνοτουρκικών σχέσεων, εγεφυρούτο το από αιώνων χάσμα μεταξύ των δύο λαών και το Αιγαίον πέλαγος μετετρέπετο από χωριστικόν όριον εις συνδέουσαν γέφυραν;

Εάν ο Βενιζέλος δεν ανελάμβανε την ευθύνη της οριστικής εκκαθαρίσεως του κυκεώνος των οικονομικών διαμφισβητήσεων μεταξύ των δύο χωρών, εάν άφηνε τα πράγματα να κυλούν όπως προέβλεπαν αι μέχρι τότε συμβάσεις, αι ελληνοτουρκικαί σχέσεις καθημερινώς θα εδηλητηριάζοντο, η καχυποψία αμοιβαίως θα εγένετο εντονωτέρα, η προσφυγή εις τους εξοπλισμούς θα καθίστατο αναπόφευκτος, με αποτέλεσμα την επιβάρυνσιν της Ελλάδος δια ποσών θετικώς μεγαλύτερων από την αρνητικήν ζημίαν που υπέστη δια της παραιτήσεως από μιας αξιώσεως αμφιβόλου βασιμότητος. Το θέμα ήτο: Εσύμφερεν ή όχι την Ελλάδα να λησμονήση το παρελθόν και να επιδιώξη ειλικρινώς την αποκατάστασιν φιλικών σχέσεων με την Τουρκίαν; Εσύμφερεν ή όχι να μεταβληθή ο προαιώνιος εχθρός εις φίλον; Εφ' όσον η απάντησις εις το ερώτημα τούτο θα ήτο καταφατική, η συμφωνία της 10ης Ιουνίου παρουσιάζετο ως το καλύτερον δυνατόν πρώτον βήμα δια την συμφιλίωσιν με την Τουρκίαν. Οι επικριταί, άλλωστε, του Βενιζέλου, όπως απέδειξεν η μετά ταύτα πολιτική των, επίστευον ότι η συμφωνία εκείνη ήτο κατά βάσιν ορθή. Το επιστέγασμα της επελθούσης συνεννοήσεως ήτο το ταξίδιον του Έλληνος πρωθυπουργού εις Άγκυραν, κατόπιν προσκλήσεως της τουρκικής κυβερνήσεως, και η υπογραφή του συμφώνου φιλίας, ουδετερότητας και διατησίας.

Γρ. Δάφνη, Η Ελλάς μεταξύ δύο πολέμων (1923-1940), τόμ. Β', εκδ. Κάκτος, Αθήνα 1997, σσ. 66-68

Κείμενο 2:

« Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι οι περιουσίες που είχαν αφήσει οι Έλληνες στη Μικρά Ασία περιήλθαν , σύμφωνα με την ελληνοτουρκική συμφωνία του 1930 , αυτόματα στο τουρκικό κράτος και συμψηφίστηκαν με τα αντίστοιχα δικαιώματα των Οθωμανών ανταλλαξιμών και του ελληνικού κράτους. Με βάση τα στοιχεία της εποχής η συνολική αξία των ελληνικών περιουσιών στην Τουρκία έφθανε τα 100 δισεκατομμύρια δραχμές ή 268 εκατομμύρια λίρες Αγγλίας. Παρόλα αυτά , ο Βενιζέλος , στα πλαίσια της συμφιλιοτικής πολιτικής του με την Τουρκία ,δέχθηκε ότι οι περιουσίες των Τούρκων στην Ελλάδα ήταν ανώτερες (!) από εκείνες των Ελλήνων στην Τουρκία κατά 125 χιλιάδες λίρες Αγγλίας. Η εξήγηση που δόθηκε επίσημα ήταν ότι οι περιουσίες των Ελλήνων ήταν κυρίως κινητά κεφάλαια και ότι , συνεπώς , το μέγιστο μέρος από αυτά το είχαν συναποκομίσει μαζί τους οι πρόσφυγες , ενώ οι περιουσίες των Τούρκων ήταν κατά το μέγιστο μέρος αγροτικά κτήματα και ακίνητα. Παρά τη γενική κατακραυγή στην Ελλάδα , το συμφιλιοτικό πνεύμα με την Τουρκία επικράτησε και εγκρίθηκε από τη Βουλή η σχετική Σύμβαση.»

B2.

Με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις και το παράθεμα να αναλύσετε:
α. την σημασία της υπογραφής της Συνθήκης των Σεβρών για την Ελλάδα.

Μονάδες 10.

β. τα πολιτικά και στρατιωτικά αποτελέσματα της ήττας του Βενιζέλου στις εκλογές του 1920.

Μονάδες 15.

Η Ελλάδα δεν πέτυχε όλες τις επιδιώξεις της. Δεν της δόθηκαν η Βόρειος Ηπειρος, τα Δωδεκάνησα (δόθηκαν στην Ιταλία), ούτε η Κωνσταντινούπολη ή η Κύπρος (παρέμεινε αγγλική κτήση). Αλλά ο Βενιζέλος διεκδίκησε τα μέγιστα για να εξασφαλίσει τα απαραίτητα. Η Ελλάδα πέτυχε την επικύρωση της κυριαρχίας της στη Δυτική Θράκη (την είχε παραδώσει η Βουλγαρία στους Συμμάχους με τη Συνθήκη του Νεϊγύ) και έλαβε την Ανατολική Θράκη ως την Τσατάλτζα, την Ιμβρο και την Τένεδο, πέτυχε την κατοχύρωση των δικαιωμάτων της επί των υπολοίπων νήσων του Αιγαίου και της ανατέθηκε η διοίκηση της Σμύρνης και της ενδοχώρας της για πέντε χρόνια, μετά την παρέλευση των οποίων το τοπικό κοινοβούλιο που θα ιδρύοταν θα μπορούσε, αν το επιθυμούσε, να ζητήσει την ένωση της περιοχής με την Ελλάδα έχοντας και τη δυνατότητα διεξαγωγής δημοψηφίσματος μεταξύ του πληθυσμού.

Ευνοϊκότερο διακανονισμό δεν μπορούσε να είχε ελπίσει η Ελλάδα. Η επιτυχία του Βενιζέλου άγγιζε τα όρια του θριάμβου. Ο εμπνευσμένος όσο και ακαταπόνητος πολιτικός ετοιμαζόταν να επιστρέψει στην πατρίδα έχοντας πραγματοποιήσει το όνειρό του για την «Ελλάδα των δύο ηπείρων και των πέντε θαλασσών».

Αλλά δύο μόλις ημέρες μετά την υπογραφή της Συνθήκης των Σεβρών ένα θλιβερό γεγονός ήρθε να προκαλέσει τον πρώτο τριγμό στο λαμπρό ελληνικό οικοδόμημα το οποίο είχε ήδη αρχίσει να υψώνεται. Δύο απότακτοι αξιωματικοί αποπειράθηκαν να δολοφονήσουν τον Ελευθέριο Βενιζέλο σε σιδηροδρομικό σταθμό του Παρισιού από όπου αυτός θα ξεκινούσε για το ταξίδι της επιστροφής του στην Ελλάδα.

Η απόπειρα απέτυχε και ο Βενιζέλος γλίτωσε με ελαφρά τραύματα. Αλλά η μεταστροφή της μοίρας τόσο του Βενιζέλου όσο και ολόκληρου του Ελληνισμού φαίνεται ότι είχε αρχίσει.

Στις εκλογές της 1ης Νοεμβρίου 1920 το κόμμα του θριαμβευτή Βενιζέλου καταψηφίστηκε και ο ίδιος δεν εξελέγη καν βουλευτής. Η αντιβενιζελική παράταξη ανήλθε στην εξουσία και ο Κωνσταντίνος επέστρεψε στην Ελλάδα και στον θρόνο (ο Αλέξανδρος είχε πεθάνει πριν από ένα μήνα). Με εύλογη τη βαθιά απογοήτευσή του ο Βενιζέλος εγκατέλειψε την πολιτική σκηνή και έφυγε αυτοεξόριστος στο εξωτερικό.

Την ίδια εποχή δραματικές εξελίξεις είχαν δρομολογηθεί και στο εσωτερικό της Τουρκίας. Καθημαγμένη από τον πόλεμο, ταπεινωμένη από την ήττα, με το κράτος παράλυτο και με τον ελληνικό στρατό να κατέχει ζωτικό χώρο στη Μικρά Ασία και να επεκτείνει διαρκώς την παρουσία του προς Ανατολάς, η χώρα βρισκόταν στο κατώφλι της πλήρους διάλυσης. Την κρίσιμη αυτή ώρα ως σωτήρας της Τουρκίας εμφανίστηκε ο φιλόδοξος και ευφυής, επίσης όμως και αδίστακτος, αξιωματικός Μουσταφά Κεμάλ, ο επιλεγόμενος Ατατούρκ. Ο Κεμάλ κήρυξε επανάσταση, σχημάτισε προσωρινή κυβέρνηση (αργότερα κατάργησε το σουλτανάτο και ανακήρυξε την Τουρκική Δημοκρατία) και καταπιάστηκε αμέσως με την ανασυγκρότηση του τουρκικού στρατού θέτοντας ως πρώτιστο καθήκον του την εκδίωξη των Ελλήνων.

Βοήθεια στα σχέδια του Κεμάλ πρόσφερε άθελά της η κυβέρνηση της Αθήνας με την ασύνετη πολιτική της όταν επέτρεπε την αλόγιστη προέλαση των ελληνικών δυνάμεων προς Ανατολάς, με αποτέλεσμα την απομάκρυνσή τους από τα κέντρα ανεφοδιασμού τους ως την πλήρη εξάντληση των εφοδίων τους αλλά και των φυσικών τους δυνάμεων. Ήταν η ευκαιρία που περίμενε ο Κεμάλ. Εξαπέλυσε σφοδρή επίθεση, οι δυνάμεις του έτρεψαν τους Έλληνες σε άτακτη φυγή και καταδιώκοντάς τους έφτασαν ως τη Σμύρνη και την πυρπόλησαν. Βρισκόμαστε στα τέλη Αυγούστου του 1922. Η Μικρασιατική Καταστροφή έχει συντελεστεί.

ΙΩΑΝΝΑ ΖΟΥΛΑ : <http://www.tovima.gr>.

Ευχόμαστε Επιτυχία!